

2.

ODRAŠČAMO Z IZAKOM

*Kakšen čudež
je novo življenje,
kakšen čudež
rojstvo in rast!
To novo življenje
je samo tvoje,
a je v njem kri
moje krvi.
Sebe vidim
v tvojih pogledih,
v gibih in hoji,
v barvi oči.
Sebe slišim
v tvojih besedah,
v glasu in molku,
v sli besedi.
V tvojih korakih
so moji koraki.
In so nadaljevanje moje poti.*

Tone Kumtner

Sveto pismo Stare zaveze nam pripoveduje o veliko bolj napetem in dramatičnem odraščanju kakor odlomek o dvanajstletnem Jezusu. Nekateri starozavezni pripovedi nam to izkušnjo izredno približajo, saj so tudi v sodobnem času odnosi v obdobju odraščanja bolj zahtevni in napeti, kot so bili v Sveti družini.

Abraham in njegov sin Izak

Abraham je bil zelo veren človek. Bog ga je poklical in vodil. Za njegovim klicem je hodil vse življenje.

Abrahamovo življenje ni bilo brez greha. Močan pa je bil v veri ter v tem, da je svoje grehe priznal in nato vložil veliko truda, da se je spreminjal in popravljaval v vedno boljšega človeka.

Z ženo Saro dolgo časa nista imela otrok. Sina sta dobila zelo pozno, ko sta se že skoraj sprijaznila, da bosta ostala brez otrok. Dala sta mu ime Izak.

Sina Izaka sta zelo ljubila. Tudi on se je na svoja starša močno navezal. V obdobju odraščanja pa je kljub temu postajal vse bolj samostojen.

Oče Abraham je v času odraščanja svojega sina doživljal nekaj nenavadnega, posebno Božjo preizkušnjo, o čemer napeto in naravnost pretresljivo pripoveduje naslednji odlomek.

Po teh dogodkih je Bog preizkušal Abrahama. Rekel mu je: »Abraham!« Rekel je: »Tukaj sem.« Pa je rekel: »Vzemi svojega sina, svojega edinca, ki ga ljubiš, Izaka, in pojdi v deželo Morija! Tam ga daruj v žgalno daritev na gori, ki ti jo bom pokazal!« Abraham je vstal

zgodaj zjutraj, osedlal osla, vzel s seboj dva hlapca in svojega sina Izaka. Nacepil je drv za žgalno daritev, potem pa je vstal in odšel proti kraju, o katerem mu je govoril Bog. Tretji dan je povzdignil oči in od daleč zagledal kraj. Rekel je hlapcema: »Ostanita tukaj z oslom, jaz in

deček pa greva tjakaj, da pomoliva. Potem se vrneva k vama.«

Abraham je vzel drva za žgalno daritev in jih naložil svojemu sinu Izaku, v svojo roko pa je vzel ogenj in nož. In šla sta oba skupaj. Izak je nagovoril svojega očeta Abrahama in rekel: »Moj oče!« Ta je rekel: »Tukaj sem, moj sin.« Pa je rekel: »Glej, ogenj in drva, kje pa je jagnje za žgalno daritev?« Abraham je rekel: »Bog si bo preskrbel jagnje za žgalno daritev, moj sin.« In šla sta oba skupaj.

Prišla sta na kraj, o katerem mu je Bog rekel. Tam je Abraham sezidal oltar in razložil drva. Zvezal je svojega sina Izaka in ga položil na oltar na drva. Potem je Abraham iztegnil svojo roko in vzel nož, da bi zaklal svojega sina. Tedaj mu je zaklical Gospodov angel iz nebes in rekel: »Abraham, Abraham!« Rekel je: »Tukaj sem.« In je rekel: »Ne izteguj svoje roke nad dečka in ne stôri mu ničesar, kajti zdaj vem, da se bojiš Boga, saj mi nisi odrekel svojega sina, svojega edinca.« Abraham je povzdignil oči in pogledal, in glej, za njim je bil oven, ki se je z rogovi zapletel v grmovje. Abraham je torej šel in vzel ovna in ga daroval v žgalno daritev namesto svojega sina. Zato je Abraham tisti kraj imenoval »Gospod bo preskrbel«, kakor pravijo danes: Na gori Gospodovi bo preskrbljeno. (1 Mz 22,1-19)

Tukaj sem

Poleg verskega ima ta pripoved tudi globoko vzgojno sporočilo, ki je danes prav tako aktualno, kot je bilo v Abrahamovem času. Lahko rečemo, da Abraham zastopa vse starše, Izak pa otroke, ki odraščajo. V Abrahamu se lahko prepozna vsak oče in vsaka mati, v Izaku pa vsak sin in vsaka hčerka. Podobno kot Abrahama Bog tudi danes kliče naše starše.

Med sinovim odraščanjem Abraham zasliši Božji klic. Nanj odgovori z besedami: »**Tukaj sem.**« To pomeni, da želi vsa vprašanja, ki spremljajo odraščanje, reševati v povezanosti z Bogom. Hkrati pa s temi besedami obljubi tudi sinu, da ga bo vedno ljubil in spoštoval. Obljuba - Tukaj sem - je namenjena Bogu in sinu Izaku.

Bog povabi Abrahama na goro. To pomeni, da je pot odraščanja naporna in zahtevna. Na poti ju nekaj časa spremljata hlapca, ki lahko predstavljata družinske prijatelje. Abraham dovoli Izaku, da se druží s svojimi prijatelji. Hkrati pa ga na poti odraščanja spremlja tudi sam.

Čez nekaj časa Abraham ugotovi, da se mora o pomembnih vprašanjih pogovoriti s sinom na samem, kjer ju nihče ne bo motil. Družinskima prijateljema svetuje, naj počakata, v prihodnost pa se napotita sama, vsak s svojimi vprašanji. Abraham vzame v roke ogenj in nož. Ta dva simbola predstavljata očetove skrbi, ki »pečejo in režejo«. Izak pa nosi drva, ki simbolizirajo sinova vprašanja in skrite želje po odraslosti in samostojnosti.

Ko Izak s svojim vprašanjem povzroči prvo napetost med njima, mu Abraham ponovno izpove očetovsko ljubezen in pravi: **»Tukaj sem, moj sin.«**

Preizkušnja

Nato mu sin reče: **»Glej, ogenj in drva, kje pa je jagnje za žgalno daritev?«** To pomeni: »Glej, toliko vprašanj in negotovosti, problemov in napetosti; kako se bo vse to končalo?«

Tega tudi oče Abraham ne ve. Zaupa pa Bogu in Izaku odgovori, da jima bo Bog pomagal premostiti razlike in razhajanja, rekoč: **»Bog si bo preskrbel jagnje za žgalno daritev, moj sin.«**

Vse bolj očitno sinovo samostojno razmišljanje Abrahama kljub temu razburi, kar ponazarja trenutek, ko sina »zveže« in dvigne nož nad njega. Gre za trenutek, ko oče usmeri vse moči v dokazovanje svojih pogledov na življenje, čemur se sin podredi brez upiranja. Oče je seveda prepričan, da dela prav, saj sledi Božjemu naročilu. Toda prav v tem trenutku se mu oglasi Božji angel, ki ga lahko prepoznamo kot Božji glas v vesti, in pravi: **»Ne izteguj svoje roke nad dečka in ne stôri mu ničesar, kajti zdaj vem, da se bojiš Boga, saj mi nisi odrekel svojega sina, svojega edinca.«**

Bog torej ne zahteva žrtve, zahteva pa Abrahamovo spoznanje, da sin ni njegova last in tudi ne več otrok, od katerega bi smel zahtevati, da živi prav tako in samo tako, kot pričakujejo starši. Bog Abrahama »prisili«, da se mu odpove kot otroku ter mu tako dovoli, da zaživi bolj samostojno in odgovorno življenje.

Darovanje

Po razpletu napetosti Abraham dejansko daruje ovna, ki se je zapletel v grmovje. Ta oven simbolizira otroško podobo Izaka in njej se mora oče vsekakor odpovedati. V tej daritvi se skriva Abrahamov trdni sklep, da se nekdanji, otroški podobi svojega sina dokončno odpoveduje in za njo ne bo žaloval. Veselje, da je imel tako prijetnega otroka, je s hvaležnostjo daroval Bogu, sedaj pa se veseli, da ima ob sebi odraščajočega oziroma odraslega sina, ki je otroštvo dokončal in prerasel.

Vera in molitev

Pripoved o Abrahamu in njegovem sinu Izaku dramatično in slikovito poudarja, da je odraščanje naporno in zahtevno, neredko celo boleče in sicer za starše in otroke. Pogosto je posejano z napetostmi in nesporazumi. Starši nas imajo radi in se bojijo za nas, mi pa želimo čim hitreje postati samostojni.

Za odraščanje je pomembno, da si s svojim ravnanjem vztrajno pridobivamo zaupanje staršev. Tako postajamo vredni zaupanja.)

Ob odraščanju namreč starši postopno izgubljajo pregled nad našim življenjem, saj se naš življenjski prostor širi.

Ko nas ne morejo kontrolirati, imajo verni starši priložnost, da nas še bolj kot doslej zaupajo Bogu in za nas molijo. Za nas pa je pomembno, da življenjskega prostora, kjer nas starši ne vidijo, ne zlorabljam, marveč smo takrat še bolj odgovorni. Zaupanje staršev si pridobivamo tako, da tudi sami molimo zanje ter jim pogosto in iskreno pripovedujemo o svojih doživetjih in spoznanjih, namenih in odločitvah. V obdobju odraščanja postaja molitev vse bolj pomembna za vzgojo, saj krepi medsebojno zaupanje in nam pomaga v pogovorih. V molitvi lahko pretehtamo svoje odločitve ter se tako učimo sprejemati in razumeti sebe in starše. Tako se v molitvi krepijo naši medsebojni odnosi.

Svetopisemski odlomek močno poudarja Abrahamovo vero, ki jo je posredoval tudi svojemu sinu. V najtežjih trenutkih se je vedno obrnil na Boga in v srcu začutil njegov glas, ki mu je pomagal reševati težave. Vera, ki se najbolj jasno izraža v molitvi, nam pomaga premagovati težave in reševati probleme, staršem in otrokom pa je v veliko oporo pri odraščanju.

Če torej iščemo odgovore na zahtevna življenjska vprašanja v pogovoru z Bogom, jih bomo prav gotovo našli. Včasih bomo šele po daljšem času ugotovili, da so bili odgovori, do katerih smo prišli v molitvi, najboljši - za nas in naše starše.

Teološki pomen

Pripoved o Abrahamu in Izaku nas ne uči le odraščati, marveč tudi verovati. Abrahamu je prav vera pomagala, da ni umoril svojega sina, marveč ga je zaupal Bogu.

Cerkev vidi v Izaku podobo Kristusa. Razlika med pripovedjo o Izaku in Kristusovim poslanstvom je v tem, da Izak ne umre, Jezus pa dejansko dá svoje življenje za naše odrešenje. Bog torej daruje svojega Sina za naše odrešenje. Gre za nedoumljivo Božjo ljubezen do človeka, o kateri poje velikonočna hvalnica: **»O kako nedoumljiva je tvoja ljubezen: da rešiš sužnja, si daroval Sina.«**

O njej pripoveduje tudi apostol Pavel v pismu Rimljanom, ko pravi: **»On ni prizanesel lastnemu Sinu, temveč ga je dal za nas vse.«** (Rim 8,32)

Sprejmi ta dar

Mateja Ramovš

$\text{♩} = 100$

E A H

1. Da - ru - jem Ti lju - be - zen, ki v me - ni ži - vi, ———
 2. In vsa - ka mo - ja mi - sel v tem dne - vu, Go - spod,

5 E A H E A

sprej - mi ta dar, ——— Go - spod. Tu je mo - ja sre - ča, vse
 za - te naj se ro - di. Tu je vsak tre - nu - tek, ki

11 H cis A H E

mo - je skr - bi, ——— vsak u - trip sr - ca da - ru - jem Ti.
 me vra - do - sti, vsak živ - lje - nja dan da - ru - jem Ti.

17 A H E A

Odpev: Ti, Go - spod, ——— si v tem kru - hu in vi - nu, tu Tvo - je je te -

22 H E A H gis

lo in Tvo - ja kri. Ve - dno si ——— za nas se da - ro -

28 cis A H E

val, zdaj sprej - mi te da - ro - ve ra - do - sti.

Ko vstaja sonce